

Η ΜΕΛΛΟΥΣΑ ΚΡΙΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τρίτη Κυριακή του Τριωδίου σήμερα και η Εκκλησία μας την αφιερώνει σε γεγονός μεγαλειώδες και συγκλονιστικό. Ποιο; (...)

Την «Δευτέρα Παρουσία» του Κυρίου μας, και την «Μελλουσα Κρίση»! Γι' αυτό και ακούσαμε στο ιερό Ευαγγέλιο την περικοπή εκείνη που ο Κύριος περιγράφει το τι θα γίνει την ημέρα της Δευτέρας Παρουσίας Του. Διότι ο Κύριος Ιησούς Χριστός θα ξαναέρθει στη γη. Την πρώτη φορά όταν ήρθε, ήρθε ταπεινά και αθόρυβα... Γεννήθηκε μέσα στο σπήλαιο, έζησε φτωχικά, κήρυξε, δίδαξε, κάλεσε σε μετάνοια τους ανθρώπους, ανέβηκε στον Σταυρό και υπέστη ατιμωτικό σταυρικό θάνατο. Αυτή είναι η πρώτη παρουσία, ταπεινή και αθόρυβη. Τη δεύτερη φορά όμως θα έλθει «εν δόξη». Χιλίες χιλιάδες και μύριες μυριάδες αγγέλων θα Τον συνοδεύουν. Θα έλθει και θα καθίσει επί θρόνου δόξης για να κρίνει τον κόσμο.

Ας δούμε όμως τι ακριβώς θα γίνει τότε. Νομίζω όλοι θα θέλετε να μάθετε...

A. ΤΙ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΠΡΙΝ ΑΡΧΙΣΕΙ Η ΚΡΙΣΗ

1. Θα φανεί το σημείο του Υιού του ανθρώπου, ο Τίμιος Σταυρός και θα έρθει ο Κύριος με δόξα πολλή συνοδευόμενος από μυριάδες μυριάδων αγγέλων.

2. Θα ακουστεί ήχος μεγάλης σάλπιγγας (ισχυρής φωνής) ενώ οι Άγγελοι θα τρέχουν να συνάξουν «έμπροσθεν αυτώ πάντα τα έθνη»!

3. Θα ανοίξουν τα μνήματα. Τα οστά θα αρχίσουν να συναρμολογούνται και να γίνονται άνθρωποι! Θα τους σηκώσει όλους η ουράνια σάλπιγγα και θα σμίξουν με εκείνους που ζουν. Διότι όσοι ζουν θα συναχθούν από τους Αγγέλους, και θα μεταφερθούν πάνω σε σύννεφα, «εις αέρα»! Έτσι το πανανθρώπινο γένος, από του Αδάμ μέχρι και τον άνθρωπο της τελευταίας στιγμής του κόσμου, θα βρεθεί συναγμένο «εν ριπή οφθαλμού» μπροστά στον ενδοξότερο και λαμπρότερο, το φοβερότερο θρόνο του κόσμου!

4. Και αφού όλα τα έθνη, όλοι οι λαοί συγκεντρωθούν σε κείνο το φοβερό Δικαστήριο, τότε ο Κριτής, ο Χριστός μας, «αφορεί αυτούς απ' άλλήλων». Θα χωρίσει όπως χωρίζει ο τσοπάνος τα πρόβατα από τα ερίφια. Και τα μεν πρόβατα, δηλαδή οι δίκαιοι και ενάρετοι, οι πιστοί δηλαδή, θα μπουν τιμητικά στα δεξιά Του, τα δε ερίφια, δηλαδή οι αμαρτωλοί και φαύλοι, οι άθεοι και άπιστοι, θα μπουν αριστερά Του.

5. Τότε «βίβλοι ανοίγονται». Θα ανοιχτούν, μας λέει η Αγία Γραφή, οι «Βιβλοι» (Βιβλία) της παγγνωσίας του Θεού: τα βιβλία της Αγίας Γραφής, της συνειδήσεως κάθε ανθρώπου, της ζωής. Κανείς δεν θα μπορεί να μην αναγνωρίσει τα έργα και τούς λόγους του, τις σκέψεις, τις διαθέσεις, τις επιδιώξεις του. Θα θυμάται και θα βλέπει όλο τον τρόπο της ζωής του, με κάθε λεπτομέρεια, ως μέσα στ' απόκρυφα βάθη της καρδιάς του. Μαζί του θα τα βλέπουν και όλοι οι άλλοι: Άγγελοι και άνθρωποι, η Βασίλισσα Παναγία μας, οι Απόστολοι του Κυρίου, και όλοι οι Άγιοι, ακόμα και οι δαίμονες!

B. ΠΩΣ ΘΑ ΓΙΝΕΙ Η ΚΡΙΣΗ

Τότε θα αρχίσει η Κρίση. Και θα γίνει με απόλυτα δίκαιο τρόπο, με διάλογο βάσει στοιχείων αληθινών:

Θα μιλήσει Εκείνος που σιωπούσε τόσους αιώνες. Εκείνος που υπέμενε και μακροθυμούσε και ανέτελλε τον ήλιο Του και έριχνε τη βροχή Του «επί δικαίους και αδίκους». Εκείνος ο Δίκαιος και αμερόληπτος Κριτής, που έδειχνε ότι ανέχεται την αδικία και το θράσος των αμαρτωλών της γης· ότι δεν ακούει τους στεναγμούς των βασανισμένων· ότι δεν τιμωρεί τα έργα του διαβόλου κι αφήνει τον Αντίχριστο να διαφεντεύει... Ήρθε η ώρα να μιλήσει τελεσίδικα!

Στρέφεται πρώτα προς τα δεξιά. Και υποβλητική, ηγεμονική, κυρίαρχη, ακούγεται η φωνή του. Είναι η φωνή του Υιού και Λογου του Θεού, του Λυτρωτή μας Χριστού, του Βασιλιά των πάντων:

—«*Δεύτε οι ευλογημένοι του Πατρός μου· κληρονομήσατε την ητοιμασμένην υμίν Βασιλείαν από καταβολής κόσμου... επείνασα γαρ, και εδώκατέ μοι φαγείν· εδίψησα και εποτίσατέ με· ξένος ήμην, και συνηγάγετέ με· γυμνός, και περιεβάλλετέ με· ησθένησα, και επισκέψασθέ με· εν φυλακή ήμην και ήλθετε προς με».*

Έκπληξη στο ταπεινό και σεμνό ακροατήριο των «εκ δεξιών» προβάτων Του. Ποτέ δεν κράτησαν λογαριασμό για τις καλές τους πράξεις. Με απορία του λένε:

—«*Κυριε, πότε σε είδομεν πεινώντα και εθρέψαμεν η διψώντα και εποτίσαμεν; Ποτε σε είδομεν... ξένον... γυμνόν... ασθενή η εν φυλακή» και φροντίσαμε για σένα;...*

Και «ο Βασιλεύς της δόξης» απαντά:

—«*Εφ' όσον εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, εμοί εποιήσατε»!*
Ποσο αποκαλυπτικός λόγος!

Έπειτα ακολουθεί ώρα φριχτή! Ο δορυφορούμενος υπό των Αγγέλων, στρέφει το θεϊκό βλέμμα Του προς τους «εξ ευωνύμων» (αριστερά). Ένας κόσμος εκεί απίθανα απροσδόκητος και τραγικά διαψευσμένος. Είναι εκείνοι που Τον αρνήθηκαν και Τον εδίωξαν μες στους αιώνες. Κάθε άνθρωπος, που περιφρόνησε το Όνομά Του και τον Θείο Του Νομο. Εκεί μπροστά στον υπέρτατο θρόνο, θα τρέμουν γυμνοί από την ανθρώπινη δόξα τους βασιλιάδες και δυνάστες, ισχυροί και βάνουσοι κατακτητές των Εθνών. Οι άπιστοι, διώκτες, χλευαστές... Οι εγωκεντρικοί εκείνοι και άδικοι και αισχροκερδείς που καταπίεσαν και αδίκησαν τους συνανθρώπους τους. Οι άσπλαχνοι «πλούσιοι» που γύρισαν το πρόσωπο από τους φτωχούς και ανήμπορους, οι «άφρονες» με τις «γεμάτες αποθήκες», τα θησαυροφυλάκια, τις «θυρίδες», που άφησαν να πεθαίνουν από την πείνα και την αρρώστια τα εκατομμύρια των παιδιών της γης!... Εκεί οι εισαγωγείς της ανηθικότητας, οι ψευτοδάσκαλοι της πλάνης και των αιρέσεων, αλλά, και εκείνοι που σαρκαστικά ειρωνεύτηκαν, περιφρόνησαν και περιθωριοποίησαν τους αγωνιστές της αρετής και ομολογητές του Χριστού. Εκεί άνθρωποι σκληροί, εγωιστές, ασυμπαθείς, απρόθυμοι· εύκολοι στο ψέμα, τον θυμό, την εκδίκηση· δύστροποι, φιλόνικοι, αυθάδεις, αγενείς και αγνώμονες!

Γι' αυτούς τώρα ακούγεται κεραυνοβόλα η δίκαιη απόφαση:

—«*Πορεύεσθε απ' εμού οι κατηραμένοι εις το πυρ το αιώνιον, το ητοιμασμένον τω διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού· επείνασα γαρ και ουκ εδώκατέ μοι φαγείν· εδίψησα και ουκ εποτίσατέ με· ξένος ήμην και ου συνηγάγετέ με· γυμνός και ου περιεβάλλετέ με· ασθενής και εν φυλακή και ουκ επεσκέψασθέ με»!*

Εκπληκτικό! Οι διεστραμμένοι αυτοί, ενώ δεν μπορούν να μην αναγνωρίσουν τη γυμνότητά τους από κάθε αρετή, συνεχίζουν με θράσος να αμφισβητούν αμετανόητοι τη δίκαια κρίση του Θεού και αναιδώς να δικαιολογούνται!

—Γιατί μας ζητάς ευθύνες και μας καταδικάζεις; «πότε σε είδαμεν πεινώντα ή διψώντα ή ξένον ή γυμνόν ή ασθενή ή εν φυλακή και ου διηκονήσαμεν σοι»; (δεν σε φροντίσαμε;)

Η απάντηση τούς δίνεται λακωνική και αναντίρρητη:

—«*Εφ' όσον ουκ εποιήσατε ενί τούτων των αδελφών μου των ελαχίστων, ουδέ εμοί εποιήσατε!*»!

Γ. ΤΙ ΘΑ ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΙ ΤΗΝ ΚΡΙΣΗ (Η ΖΩΗ ΤΟΥ ΜΕΛΛΟΝΤΟΣ ΑΙΩΝΟΣ)

Η Μεγάλη Κρίση, τελείωσε! Τόσο σύντομα, τόσο δίκαια, τόσο κατηγορηματικά και αμετάκλητα! Και ο Κυριος προδιέγραψε με μία πρόταση συγκλονιστική την «ζωήν του μέλλοντος Αιώνας»: «Πορεύεσθε απ' έμοϋ»! Ο φοβερότερος λόγος! Και μόνον αυτός προδιαγράφει αβάσταχτη δυστυχία! Τι σκοτάδι μακριά από το φως του Προσώπου Του! Κι απαίσια δυσωδία μακριά από το κάλλος και την ωραιότητά Του! «Και απελεύσονται ούτοι εις κόλασιν αιώνιον, οι δε δίκαιοι εις ζωήν αιώνιον»!

- «Απελεύσονται»! Δηλαδή ο καθένας τους θα πορευθεί στον τόπο της προσωπικής του επιλογής. Εκεί που τον έφερε ο δρόμος που διάλεξε στη γη. Εκείνοι που επέλεξαν και ακολούθησαν τον Χριστό, οι «Βιασταί της Βασιλείας» Του θα την «αρπάξουν» τώρα με χαρά! Θα την κληρονομήσουν μαζί με τον Χριστό! Είναι ετοιμασμένη γι' αυτούς από τη Θεϊκή αγάπη! Είναι η «Ογδόη Ημέρα» της Δημιουργίας!
- Οι άλλοι; Καθώς προτίμησαν τα καλέσματα του πονηρού και ακολούθησαν τα βήματά του, από εκείνον παραλαμβάνονται με άγρια χαιρεκακία τώρα και οδηγούνται στον τόπο τον «ητοιμασμένον» από τον Θεο, όχι για ανθρώπους, αλλά «τω διαβόλω και τους αγγέλους αυτού» (για το διάβολο και τούς δαίμονες)! Οι άνθρωποι που θα «απέλθουν εις κόλασιν αιώνιον» μαζί τους, είναι εκείνοι που τούς προτίμησαν από τον Χριστό, στη γη.
- «Εις κόλασιν αιώνιον» και «εις ζωήν αιώνιον»! Τι σημαίνει;(…) Ότι αυτό που επέλεξαν, θα το ζήσουν αιώνια πια! Χωρίς κανένα τέλος η αλλαγή! «Ου της Βασιλείας, ουκ έσται τέλος»! Και όπως η ευφροσύνη και η χαρά εκείνων που αγάπησαν τον Χριστό θα είναι αιώνια, έτσι και η «βάσανος» της κολάσεως, ατέλειωτη θα είναι!

Δ. ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΡΕΟΣ ΜΑΣ

Είναι μερικοί που θέλουν να λένε, ότι δεν υπάρχει Κολαση και Παράδεισος. Οτι πρόκειται για στημένη επινόηση με σκοπό να ενθαρρύνουν στο καλό και να εκφοβίζουν για το κακό. Η μεγαλύτερη μάλιστα αμφισβήτηση για την Κολαση γίνεται από ανθρώπους που θέλουν να καθησυχάσουν τη συνείδησή τους και να ζουν μακριά από τον Χριστό. Μα αν δεν υπήρχε «Παράδεισος», για ποιο σκοπό σταυρώθηκε ο Κυριος; Ηταν άλλωστε σαφής. Το Ευαγγέλιό Του, είναι «ρήματα ζωής Αιωνίου»! Και οι άγιοι Πατέρες της Εκκλησίας μας με το 7ο άρθρο του Συμβόλου της Πίστης διατρανώνουν αυτήν την Αλήθεια: «Και πάλιν ερχόμενον μετά δόξης κρίναι ζώντας και νεκρούς».

Κι εμείς λοιπόν οφείλουμε να πιστεύουμε στη Δευτέρα Παρουσία του Κυρίου μας κι επομένως:

α. Να μην κάνουμε «πειράματα» με την αμαρτία.

Σκέψεις, βλέμματα, πράξεις, όλα καταγράφονται στο βιβλίο της ζωής μας. Ο Θεός τα βλέπει... Θα δώσουμε λόγο για ο,τι κάνουμε.

β. Να μοιάσουμε στον Χριστό.

Να αγωνιζόμαστε να μοιάσουμε στο Πρότυπό μας, τον Χριστό! Ξερούμε, ότι αυτό μας είναι απαραίτητο. Χωρίς αυτή την ομοιότητα με τον Χριστό, θα είναι αδύνατον ν' αντέξουμε τη δόξα και τη λάμψη του Προσώπου Του, που συνεχώς θα αναβλύζει και θα πλημμυρά αιώνια τους νέους Ουρανούς. Για να αναδειχθείς κληρονόμος μιας τέτοιας δόξας χρειάζεται να έχεις ζήσει και στη γη, σαν «υιός φωτός». Με άλλα λόγια, συντροφιασμένος με το Φως - τον Χριστό! Σταθερός στις Εντολές Του. Ντυμένος τη λαμπρότητα των Αρετών του Χριστού!

Και ποιες είναι αυτές οι αρετές; Επιμέλεια για τον ευπρεπισμό της ψυχής μας, καθαρότητα ζωής, έργα αγάπης και ομολογίας Χριστού! Ταπείνωση, προσευχή, εργατικότητα, αγνότητα, υπακοή, μετάνοια... Αυτά υφαίνουν το «ένδυμα γάμου» για την παράστασή μας προ του Θρόνου Του!

γ. Να μετανοούμε αμέσως για να είμαστε έτοιμοι.

Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος μιλώντας στους Χριστιανούς για τη Μελλουσα Κρίση και θέλοντας να τονίσει την αναγκαιότητα της ετοιμασίας αυτής αναφώνησε·

—« Αδελφοί μου, δέομαι και παρακαλώ και πέφτω στη γη και αγκαλιάζω τα γόνατά σας, εφ' όσον διαρκεί η σύντομη αυτή περίοδος της ζωής μας, ας μετανοήσουμε... Θα κριθούμε μόνο με βάση τις πράξεις μας... μην αμελούμε την κατά Χριστόν Αρετή».

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Θα ήθελα να τελειώσουμε με μία υπόθεση: Υποθέστε ότι αυτήν την ώρα, αυτή τη στιγμή ανοίγει ο ουρανός και έρχεται ο Δίκαιος Κριτής για να κρίνει τον κόσμο. Υποθέστε ότι ανοίγουν τα βιβλία όπου είναι του καθενός το όνομα γραμμένο. Και είναι εκεί γραμμένα και τα έργα μας και τα λόγια μας. Το ερώτημα είναι τώρα: Εσείς και εγώ σε ποιο μέρος τοποθετούμε τον εαυτό μας; Στα δεξιά του Χριστού ή στα αριστερά; Ποια απόφαση θα ακούσουμε; Για τον Παράδεισο ή την Κολαση; Θα είναι φοβερό να βρεθούμε στην Κολαση. Τι θα έχουμε ωφεληθεί τότε και αν τον κόσμο όλο τον κάναμε δικό μας εδώ, αφού όλα θα είναι χαμένα για τη Βασιλεία των ουρανών;

Μια λύση υπάρχει: Να αγρυπνούμε πνευματικά και να στολίζουμε την ψυχή μας με έργα αγάπης και αρετής. Να αγωνιζόμαστε για να ζούμε όπως θέλει ο Θεός, μακριά από την αμαρτία και το κακό. Και αν νιώσουμε τη συνείδησή μας να μας ελέγχει, ας τρέξουμε στο Μυστήριο της Μετάνοιας και της Εξομολόγησης. Μονο αν μισήσουμε και αποστραφούμε τα έργα της αμαρτίας, μόνο τότε θα αποφύγουμε την Κόλαση. Και τότε θα αξιωθούμε να ακούσουμε την γλυκύτατη φωνή του Χριστού μας: «Δεύτε οι ευλογημένοι του πατρός μου, κληρονομήσατε την ητοιμασμένην υμίν βασιλείαν από καταβολής κόσμου» (Ματθ. κε' 34).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ: «Λαμπρυνον μου την στολήν της ψυχής, Φωτοδότα, και σώσόν με».

Για τυχόν απορίες των παιδιών ο κατηχητής ας έχει υπ' όψιν του και τα εξής:

1. Πως θα γίνουν αντιληπτά από τα πλήθη Αγγέλων και ανθρώπων, πράξεις, λόγοι, σκέψεις, κρυφοί λογισμοί, αμαρτωλά συναισθήματα, κακές διαθέσεις, τόσο δυσarıθμητου πλήθους ανθρώπων, όλων των αιώνων; (...)

Τις πράξεις του και όλα όσα πέρασαν από το νου και την καρδιά, θα τα φοράει ο καθένας μας σαν ένδυμα! Θα είναι εκείνο το ένδυμα που ζήτησε ο Κυριος στην παραβολή των Βασιλικών γάμων· « Εταίρε, πως εισήλθες ώδε, μη έχων ένδυμα γάμου»; Θα είναι το ένδυμα που ζητάμε ψάλλοντας· «Τον Νυμφώνα Σου βλέπω, Σωτήρ μου, κεκοσμημένον, και ένδυμα ουκ έχω ίνα εισέλθω εν αυτώ· λάμπρυνόν μου την στολήν της ψυχής...» Ο καθένας θα παρουσιαστεί ενώπιον του Κριτού περιβεβλημένος τις αμαρτίες ή τις δικαιοσύνες του! Ο Αγ. Γρηγόριος Νυσσης μας λέει ότι «και το πρόσωπο θα προσλαμβάνει τα γνωριστικά ιδιώματα της αρετής η της κακίας. Θα λάμπει! η θα είναι σκοτεινό και άγριο! Οπως άλλωστε και τώρα.

2. Μονο με βάση την αγάπη σαν ελεημοσύνη θα μας κρίνει ο Κυριος; Η αδικία, η ανηθικότητα, η ψευτιά, η απάτη, η βλασφημία, η συκοφαντία και τόσα άλλα κακά θα μείνουν ατιμώρητα; (...)

Για όλα θα δώσουμε λόγο. Οχι μόνο για τα κακά έργα, αλλά και για τα λόγια τα κακά και για τις σκέψεις ακόμα τις αμαρτωλές, που βρίσκονται κρυμμένες μέσα στα βάθη του είναι μας. Αν εδώ μιλά για την αγάπη ως κριτήριο, το κάνει γιατί η αγάπη είναι η πηγή όλων των άλλων αρετών. Όποιος αγαπάει τον Θεό και τους ανθρώπους, τηρεί και όλες τις εντολές του Θεού, από αγάπη σε Κείνον. Και επί πλέον τι θα κάνει; Θα συμπαρίσταται στον κάθε πονεμένο άνθρωπο, στον κάθε ανήμπορο άνθρωπο, και ασφαλώς ποτέ δεν θα τον βλάψει.

3. Όσους δεν άκουσαν για τον Χριστό και το θέλημά Του, πως θα τούς κρίνει ο Κυριος; (...)

Διαφορετικά βέβαια, εάν δεν είχαν ακούσει τίποτα για το Ευαγγέλιο του Χριστού. Το είπε ο ίδιος «ο γνούς και μη ποιήσας το θέλημα του Κυρίου... δαρήσεται πολλάς· ο δε μη γνούς... δαρήσεται ολίγας»· Που σημαίνει ότι θα υπάρχει βαρύτερη και ελαφρότερη τιμωρία. Είχαν όμως και αυτοί το Νομο της συνειδήσεως, που σε καθε καρδιά ανθρώπου έγραψε ο Θεός. Και τούς πληροφορούσε για το καλό και το κακό. Μήπως δεν ενδιαφέρθηκαν να γνωρίσουν το Ευαγγέλιο του Χριστού; Μήπως δεν πρόσεξαν τα καλά παραδείγματα γύρω τους;...

4. Και θα κληρονομήσουν όλοι την ίδια «Βασιλεία» ή την ίδια «Κολαση», ενώ σε διαφορετικό βαθμο αμάτησε ή εξαγιαστηκε ο καθένας; (...)

Ο Κυριος έχει πει, ότι στην ουράνια οικία του πατρός μας «μοναί πολλάί εισί» (Ιω. ιδ' 2). Που σημαίνει ότι ο ουρανός είναι μεγάλος και καθένας θα έχει την ανάλογη που του πρέπειδόξα. Κατι ανάλογο θα είναι και στο χώρο της «βασάνου». Διάφοροι οι βαθμοί της τιμωρίας.

5. Γιατί ο Θεός δεν ανταποδίδει εδώ τη δικαιοσύνη Του, αλλά περιμένει τη «Μελλουσα Κρίση»; (...)

Μα, από την Αγάπη Του! Περιμένει με μακροθυμία τη μετάνοιά μας, διότι «πάντασ ανθρώπους θέλει σωθήναι»! Γι αυτή τη σωτηρία δεν έχυσε το Αίμα Του; Τι φοβερό θα ήταν, αν δεν μας περίμενε, αλλά μας τιμωρούσε αμέσως! Και πόσοι Άγιοι θα έλειπαν από την Εκκλησία μας, που πριν μετανοήσουν ήσαν αρνητές του Χριστού η ζούσαν στην αμαρτία! Να πούμε τούς πιο γνωστούς; (Απόστολος Παύλος, Άγιος Αυγουστίνος, Οσία Μαρία η Αιγυπτία, Άγιος Βάρβαρος...).

6. Δεν είναι αυστηρή και άδικη η αιώνια τιμωρία για αμαρτίες μιας στιγμής, ώρας, ημέρας η έστω μερικών χρόνων ζωής; Γιατί η κόλαση να είναι αιώνια; Πώς συμβιβάζεται με την αγάπη του Θεού; (...)

- Πώς να μην είναι αιώνια, αφού εκεί θα ζουν άφθαρτα σώματα; Κι αφού θα είναι αιώνια η μακαριότητα των Δικαίων, πώς δεν θα είναι αιώνια και η καταδίκη των πονηρών; Και αντίστροφα. Αν η Κόλαση έπαιρνε τέλος, θα έπρεπε να πάρει τέλος και η Βασιλεία του Θεού! Γίνεται κάτι τέτοιο; Όσο για την αγάπη του Θεού, που με καμιά δύναμη δεν θέλει «τον θάνατο του αμαρτωλού», ποια σημασία έχει γι' αυτούς που την απέρριψαν;...
- Η αιώνια κόλαση δεν ετοιμάστηκε για τον άνθρωπο. Αλλά «τω διαβόλω και τοις αγγέλοις αυτού». Οι άνθρωποι επιλέγουν μόνοι τους αυτή τη θέση. Η αμετανόητη δε εμμονή τους στην αμαρτία, τους έχει δημιουργήσει τέτοια έξη, υποδούλωση και σκλήρυνση, που καμιά διάθεση για διόρθωση δεν δείχνουν πια. Γίνονται αναίσθητοι στο «αγαθό» και εχθρικοί στον Θεό! Σαν τους εκπεσόντες δαίμονες, που δεν υπάρχει γι' αυτούς περίπτωση μετάνοιας και αποδοχής της αγάπης του Θεού!